

DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

Judecătorul:

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru, Valentina Clevadi

Constantin Alerguș și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Bolșacov Dmitrii, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni împotriva lui Bolșacov Dmitrii, intervenient accesoriu societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată cu privire la exercitarea dreptului de gaj și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Bolșacov Dmitrii și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 iunie 2015, prin care acțiunea a fost admisă

c o n s t a t ă :

Prin procura din 15 septembrie 2014 Chitic Marina a fost împuternicită de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată (f.d.36).

La 26 decembrie 2013 reprezentantul Chitic Marina a depus în interesele băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni cerere de chemare în judecată împotriva lui Bolșacov Dmitrii, intervenient accesoriu societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată cu privire la exercitarea dreptului de gaj și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul Chitic Marina a indicat că prin contractul de credit din 14 decembrie 2012 banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni prin intermediul filialei „Kiev” a acordat societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată credit în sumă de 676 627 dolari SUA, termenul final de rambursare fiind pînă la 15 decembrie 2017.

În scopul asigurării rambursării în termen a creditului banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni la 13 iulie 2011 a semnat cu Bolșacov Dmitrii contractul de gaj nr. 2, modificat prin acordul adițional nr. 1 din 01 ianuarie 2013, prin care debitorul gajist a gajat autovehiculul de tip pasager-marfar de model „Mercedes Vito”, anul producerii 2004, numărul de înmatriculare COR 505, numărul caroseriei WDF63960313018069, numărul motorului 61198250024730 cu valoarea de gaj în sumă de 75 000 lei.

Societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată potrivit prevederilor contractului de credit s-a obligat să respecte tranșele de achitare a creditului, dobânzilor și plăților scadente aferente.

Din calculele secției de monitorizare credite persoane juridice din 09 octombrie 2014 rezultă că datoria totală pe contractul de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012 încheiat cu societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată constituie suma de 663 495,37 dolari SUA formată din creditul în sumă de 637 685,10 dolari SUA, dobânda în sumă de 23 870,12 dolari SUA, dobânda suplimentară pentru neplata la scadență a dobânzii în sumă de 1 550,74 dolari SUA și comision în sumă de 389,41 dolari SUA.

Potrivit contractului de gaj din 13 iulie 2011 și acordului adițional 2 din 02 ianuarie 2013, creditorul gajist este în drept să inițieze procedura de exercitare a dreptului de gaj în cazul în care debitorul nu execută sau nu execută necorespunzător obligațiile ce rezultă din contractul de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012.

La 01 iulie 2014 banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni a adresat lui Bolșacov Dmitrii notificarea nr. 00-02/3-06-672 cu privire la exercitarea dreptului de gaj asupra autovehiculului gajat în vederea stingerii obligațiilor asumate prin contractul de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012, la care nu a primit răspuns.

Cere reprezentantul Chitic Marina transmiterea de la Bolșacov Dmitrii în posesia băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni a autovehiculului de tip pasager-marfar, de model „Mercedes Vito”, anul producerii 2004, numărul de înmatriculare COR 505, numărul caroseriei WDF63960313018069, numărul motorului 61198250024730 cu valoarea de gaj în sumă de 75 000 lei pentru comercializare și stingerea datoriilor societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată formate din contractul de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012 și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 6-9).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 iunie 2015 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni.

S-a transmis silit de la Bolșacov Dmitrii în posesia băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni pentru comercializare și stingerea datoriilor societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată formate în baza contractului de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012 a bunului grevat cu gaj, după cum urmează: autovehiculul de tip pasager-marfar, de model „Mercedes Vito”, anul producerii 2004, numărul de înmatriculare COR 505, numărul caroseriei WDF63960313018069, numărul motorului 61198250024730 cu valoarea de gaj în sumă de 75 000 lei.

S-a încasat de la Bolșacov Dmitrii în beneficiul băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni suma de 375 lei ce constituie taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată (f.d. 71, 74-78).

La 17 iulie 2015 Bolșacov Dmitrii a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 iunie 2015, iar la 23 septembrie 2015 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 81, 85-87).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 16 februarie 2016 a respins apelul declarat de Bolșacov Dmitrii și a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 iunie 2015.

La 08 aprilie 2015 Bolșacov Dmitrii a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs Bolșacov Dmitrii a indicat că la 14 decembrie 2012 banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni a încheiat cu societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată contractul de credit nr. 53/2012, prin care a acordat credit în mărime de 676 627,05 dolari SUA.

Conform contractului de gaj nr. 2 din 13 iulie 2011, modificat prin acordul adițional nr. 1 din 02 ianuarie 2013, a asigurat rambursarea creditului prin gajarea autovehiculului de tip pasager-marfar de model „Mercedes Vito”, anul producerii 2004.

La data expedierii și recepționării notificării din 01 iulie 2014 societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată nu avea obligații pecuniare față de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni, deoarece debitorul urma să ramburseze prima rată la 15 ianuarie 2015.

Dreptul de gaj urmează a fi executat în cazul neexecutării obligației garantate.

Instanța de apel arbitrar a apreciat contractul de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012 și anexa nr. 1 la acesta, neexpunându-se asupra existenței datoriei la 01 iulie 2014, ci doar menționând că debitorul gajist a primit notificarea în această zi.

Notificarea menționată nu produce efecte juridice pentru debitorul gajist și pentru organele abilitate privind înregistrarea preavizului, pe motiv că la 01 iulie 2014 nu existau datorii conform contractului de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012.

La 02 iunie 2016 Bolșacov Dmitrii a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 solicitând admiterea acestuia, suspendarea executării deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, casarea ambelor hotărâri judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului suplimentar Bolșacov Dmitrii a indicat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014 s-a admis cererea introductivă depusă de societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată cu privire la intentarea procedurii de insolvență față de sine.

S-a constatat insolvența societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată și s-a intentat procedura de insolvență.

Prin acordurile de executare benevolă a dreptului de ipotecă nr. 7002 și nr. 7003 din 08 septembrie 2014, garantul ipotecar societatea cu răspundere limitată „Reveron-LZ” a transmis benevol în posesia băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni bunurile imobile: depozitul cu suprafața de 2 710,80 m², numărul cadastral 0100.302.207.01 și lotul de pământ aferent acestuia situat în mun. Chișinău, str. Varnița, 2010, cu suprafața de 0,4657 ha, numărul cadastral 0100.302.207 și bunurile imobile: terenul pentru construcții cu suprafața de 0,2537 ha, numărul cadastral 0300.206.096, construcția comercială cu suprafața de 1 763 m², numărul cadastral 0300.206.096.01, depozitul cu suprafața de 524,90 m², numărul cadastral 0300.206.096.02 situate în mun. Bălți, str. Strîi 13/A.

Bunurile nominalizate au fost transmise în scopul stingerii obligațiilor debitorului insolvent societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere

limitată asumate în baza contractelor de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012 și nr. 30/2013 din 20 august 2013.

Prin punctele 9 ale acordurilor de executare benevolă a dreptului de ipotecă nr. 7002 și nr. 7003 bunurile imobile au fost evaluate în sumă de 16 082 644 lei, echivalentul a 1 136 237,33 dolari SUA, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei și în sumă de 15 072 300 lei, echivalentul a 1 064 856,62 dolari SUA, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei.

Bunurile transmise de societatea cu răspundere limitată „Reveron-LZ” în baza acordurilor nr. 7002 și nr. 7003 constituie suma de 31 154 944 lei, echivalentul a 2 201 093,94 dolari SUA, iar datoria societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată față de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni constituie suma de 1 667 627,90 dolari SUA.

Prin actul de constatare din 04 aprilie 2016 întocmit de compania de audit „Start Audit” societate cu răspundere limitată, s-a constatat lipsa datoriei societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată față de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni acumulate în baza contractelor de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012 și nr. 30/2013 din 20 august 2013.

Valoarea bunurilor transmise benevol de societatea cu răspundere limitată „Reveron-LZ” băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni pentru a fi comercializate în contul stingerii datoriei societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată depășește cu mult valoarea datoriei indicate de bancă la situația din 20 noiembrie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 s-a respins cererea cu privire la validarea creanțelor depuse de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 s-a adus atingere dreptului de proprietate asupra automobilului de model „Mercedes Vito”, numărul de înregistrare COR 505, drept garantat de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 07 iulie 2016 Bolșacov Dmitrii a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului suplimentar Bolșacov Dmitrii a invocat Decizia Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016, prin care s-a respins recursul declarat de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, prin care instanța de insolabilitate a constatat că garantul ipotecar societatea cu răspundere limitată „Reveron-LZ” a transmis bunurile imobile în posesia băncii care au acoperit integral datoria societății cu răspundere limitată „Octopus-Prof” formată în baza contractelor de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012 și nr. 30/2013 din 20 august 2013.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 31 mai 2016 reprezentantul Natalia Pojar în interesele băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ prin încheierea din 13 iulie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) și art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează în lipsa părților, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de intimat, fără a administra noi dovezi.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de reprezentantul Natalia Pojar în interesele băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii la rejudecare în ordine de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 16 februarie 2016 la 12 martie 2016 (f.d. 126).

Prin urmare, recursul declarat de Bolșacov Dmitrii la 08 aprilie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele pricinii rezultă că prin contractul de credit nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012 banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni a acordat societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată credit în sumă de 676 627,05 dolari SUA, care urmează a fi restituit conform graficului de rambursare a creditului (f.d. 10-14, 15).

La 13 iulie 2011 Bolșacov Dmitrii a gătat în favoarea băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni autovehiculul de tip pasager-marfar de model „Mercedes Vito”, anul producerii 2004, numărul de înmatriculare COR 505, numărul caroseriei WDF63960313018069, numărul motorului 61198250024730 cu valoarea de gaj în sumă de 75 000 lei (f.d. 17).

Prin acordul adițional nr. 1 la contractul de gaj nr. 2 din 13 iulie 2011, Bolșacov Dmitrii la 02 ianuarie 2013 a asigurat prin gajarea în favoarea băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni a autovehiculului de tip pasager-marfar de model „Mercedes Vito”, anul producerii 2004, numărul de înmatriculare COR 505, rambursarea creditelor nr. 20/1 din 03 februarie 2010 în sumă de 1 430 000 dolari SUA, nr. 67/1 din 25 mai 2011 în sumă de 95 000 dolari SUA, nr. 67/2 din 25 mai 2011 în sumă de 67 375,69 Euro și nr. 53/2012 în sumă de 676 627,05 dolari SUA acordate societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată (f.d. 19).

Bolșacov Dmitrii și banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni au depus demers de înregistrare a gajului (f.d. 18).

Prin certificatul eliberat de Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto a Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” se confirmă că la 09 ianuarie 2013 a fost înregistrată interdicția de înstrăinare a autovehiculului de tip pasager-marfar de model „Mercedes Vito”, anul producerii 2004, numărul de înmatriculare COR 505, numărul caroseriei WDF63960313018069, numărul motorului 61198250024730 în legătură cu gajarea acestuia în favoarea băncii comerciale „Moldindconbank” societate pe acțiuni (f.d. 16).

La 01 iulie 2014 banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni a expediat lui Bolșacov Dmitrii notificare cu privire la exercitarea dreptului de gaj (f.d. 28-31).

Banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bolșacov Dmitrii cu privire la exercitarea dreptului de gaj și compensarea cheltuielilor de judecată.

Instanțele de judecată au emis hotărârile sus-menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel nu au elucidat pe deplin circumstanțele pricinii.

Conform art. 487 alin. (1) și (5) Codul civil, creditorul gajist poate să exercite dreptul de gaj dacă debitorul gajist nu a executat conform contractului sau a executat în mod necorespunzător obligația garantată ori o parte a acesteia, precum și în alte cazuri prevăzute de lege și contract.

Satisfacerea creanțelor creditorilor din valoarea bunurilor gajate ale debitorului în privința căruia a fost intentat procesul de insolvență se efectuează în modul stabilit prin legislația cu privire la insolvență.

Conform art. 61 alin. (1) Legea cu privire la gaj nr. 449-XV din 30 iulie 2001, creditorul gajist este în drept să pună sub urmărire obiectul gajului, prin executarea drepturilor prevăzute la alin.(2), în cazul neexecutării obligației garantate sau în alte cazuri prevăzute de lege sau contract. Dacă obligația garantată trebuie executată în rate, creditorul gajist poate, totodată, cere executarea înainte de termen a întregii obligații atunci când nu este executată o parte a obligației.

Din sensul acestor prevederi legale rezultă că dreptul creditorului gajist de a cere executarea obligației garantate din valoarea bunului gajat poate fi exercitat în cazurile stabilite de lege și contract. Datorită caracterului său accesoriu, dreptul de gaj poate fi exercitat atunci când obligația principală nu este executată în conformitate cu condițiile acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015 s-a admis cererea de validare a creanțelor înaintate de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni privind validarea creanțelor în cadrul procesului de insolvență intentat în privința societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată, s-a recunoscut banca în calitate de creditor garantat și s-a validat creanțele în sumă de 107 817 dolari SUA (f.d. 61-67).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 s-a admis contestația depusă de reprezentantul creditorului Iurie Prișepov – Mînzăteu Adrian împotriva cererii de validare a creanțelor depusă de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni, s-a respins cererea de validare a creanțelor depusă de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni cu radierea acesteia din tabelul definitiv al creanțelor debitorului societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată. Încheierea servește temei pentru rectificarea

tabelului definitiv al creanțelor de către lichidatorul societății comerciale „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată – Muntean Oleg.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 29 iunie 2016 a respins recursul declarat de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni și a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016.

În conformitate cu art. 442 alin. (2) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Bolșacov Dmitrii, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina la rejudicare în ordine de apel.

La rejudicarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse, de verificat dacă societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată mai are datorii la contractele de credit la banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Bolșacov Dmitrii.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni împotriva lui Bolșacov Dmitrii, intervenient accesoriu societatea comercială „Octopus-Prof” societate cu răspundere limitată cu privire la exercitarea dreptului de gaj și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudicare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Valentina Clevadi

Constantin Alerguș

Sveatoslav Moldovan